

10. ŚWIAT MÓWI O BOGU

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ♦ odkrywanie wartości poznania naturalnego i nadnaturalnego obecności Boga w świecie stworzonym;
- ♦ odkrywanie odpowiedzialności za świat stworzony;
- ♦ ukazanie znaczenia wiary w porządku poznania prawdy o Bogu i świecie.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ♦ wymienia argumenty św. Tomasza z Akwinu za istnieniem Boga;
- ♦ po lekcji określa powody, dla których należy się troszczyć o świat stworzony;
- ♦ po lekcji zna współczesne nauczanie Kościoła na temat ekologii;
- ♦ wyjaśnia brak konfliktu między naukami przyrodniczymi a teologią.

Wartości

- ♦ wiara jako źródło poznania;
- ♦ szacunek i troska o stworzenie.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – obraz. Nauczyciel wyświetla prezentację bądź przynosi albumy z pięknymi widokami przyrody ożywionej i nieożywionej. Rozmawia z uczniami o pięknie stworzenia. Zachęca uczniów, aby się wypowiedzieli na temat tego, co widzą. Co ich zachwyca? Podsumowanie: ktoś musiał to stworzyć. Nauczyciel kończy tę część odczytaniem Słowa Bożego – Mdr 13, 1.

Rozwinięcie tematu

Metoda – wykład. Nauczyciel przedstawia argumenty św. Tomasza z Akwinu za istnieniem Boga. Punktem wyjścia tych dróg, które prowadzą do Boga, jest stworzenie: świat materialny i osoba ludzka.

1. Z ruchu (łac. *ex motu*): musi istnieć ktoś / coś, co sprawiło istniejący świat w ruch. Tym pierwszym poruszyć-cielem jest Bóg.
2. Z istnienia skutków i przyczyn (łac. *ex ratione causae efficientis*): każda rzecz ma swoją przyczynę. Jeśli tak, to musi też istnieć pierwsza przyczyna sprawcza – Bóg.
3. Z istnienia rzeczy nieskończonych (łac. *ex possibili et necessario*): jeśli istnieją rzeczy, które pojawiają się na świecie i przemijają, to musi istnieć byt nieprzemijający. Byty przygodne nie istnieją w sposób konieczny, musi więc istnieć byt konieczny – Bóg.
4. Z istnienia stopni jakościowych (łac. *ex gradibus perfectionis*): jeśli istniejące w świecie rzeczy wykazują różne stopnie doskonałości, to musi istnieć byt najdoskonalszy – Bóg.
5. Z istnienia celowości i porządków w świecie (łac. *ex gubernatione rerum*): dążenie do celu wymaga uznania i akceptacji tego, kto go wyznaczył. Bóg wyznaczył człowiekowi cel, którym jest On sam. Jeśli celowe działanie jest oznaką rozumności, to ład i porządek w działaniu bytów świadczą o istnieniu Boga kierującego światem.

Nauczyciel, omawiając argumenty św. Tomasza, może nawiązywać do obrazów zaprezentowanych w punkcie wyjścia.

Metoda – plakat. Nauczyciel dzieli klasę na zespoły. Następnie każda grupa na dużych arkuszach papieru przygotowuje plakaty pod tytułem *Moja troska o piękno stworzenia*. Podsumowanie: nauczyciel odwołuje się do nauczania papieża Franciszka o ekologii – encyklika *Laudato si'* oraz nawiązuje do synodu dla Amazonii – „grzech ekologiczny” jako wystąpienie przeciwko Bogu Stwórcy.

<https://deon.pl/kosciol/komentarze/ekologiczne-nawrocenie,142026>,

<https://deon.pl/synod-dla-amazonii-/synod-biskupow-niech-kosciol-formalnie-uzna-grzech-ekologiczny,611314> (dostęp: 8.03.2020)

Zakończenie

Nauczyciel zachęca do dziękczynienia za dzieło stworzenia. *Pieśń słoneczna* św. Franciszka z Asyżu: <https://www.youtube.com/watch?v=P4mdxIjRzFA> (dostęp: 8.03.2020).

Notatka

Ekologia integralna – jak przypomina Ojciec Święty Franciszek – wymaga, aby poświęcić trochę czasu na odzyskanie spokojnej harmonii ze stworzeniem, na refleksję o naszym stylu życia i naszych ideałach, na kontemplację Stwórcy, który żyje pośród nas i w tym, co nas otacza, a którego obecności „nie powinno się wytwarzać, lecz odkrywać, odsłaniać” (*Laudato si'* 225).

Praca domowa

Napisz krótką modlitwę, w której podziękujesz Bogu za piękno stworzenia, inspirowaną wierszem ks. Twardowskiego z podręcznika s. 65.

Korelacja z edukacją szkolną

- ◆ język polski – interpretacja tekstu;
- ◆ filozofia – analiza filozoficzna, poglądy filozoficzne;
- ◆ język łaciński – zapisy w języku łacińskim;
- ◆ biologia / ekologia – moralny wymiar troski o przyrodę.

Inne możliwości realizacji

Metoda – przygotowanie prezentacji multimedialnej. W pracowni komputerowej uczniowie przygotowują prezentację multimedialną pod tytułem *Świat mówi o Bogu*. Poszczególne slajdy podpisane fragmentami z Pisma Świętego.